

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

Helyi jelentőségű védett természeti terület neve:

Batthyány-Geist kastély és parkja

Utoljára módosítva: 2013-08-16 09:32:47

Megye: Békés

Községhatár: Kondoros

A terület kiterjedése: 6.8314 hektár

Védetté nyilvánítás év: 2010

GPS koordináták: 46.719093, 20.790747

Felmérést végző személy(ek) neve: Csíder Ibolya, Molnár Géza, Sallai Róbert Benedek

E-mail címe(k): bolgus@gmail.com,
srb@nimfea.hu

A terület megközelíthetőségének leírása

(pl. melyik utcán kell elhagyni a települést stb.):

Kondoros városból a Nagyszénás felé vezető úton haladva a város határától mintegy 2,5 km megtétele után egy jó minőségű műútra kell letérnünk balra: a kiskertek és a tanyavilág után ez az első műút baloldalon. A műút körülbelül 1 km után vált földútra, ekkor jobb oldalon már láthatóak a kastélyt szegélyező fák, a bejáratot pedig további 200 méter után jobb oldalra betekintve az egykori kapu még meglévő oszlopai jelzik.

Terület rövid, szöveges bemutatása (max. 2000-2500 karakter):

megközelíthetőség, terület jellegének leírása (pl. természetes erdőfolt puhafa ligeterdővel stb.):

Kondorost elhagyva találjuk meg a kastélyt és annak parkját, amelyet körbe szorítanak intenzív mezőgazdasági táblák, és azokhoz tartozó épített mezőgazdasági létesítmények. A gépszínek, gabonatórolók szorításában tönkrement kerítéssel körbehatárolva található a park, amelynek közepén helyezkedik a jobb sorsra érdemes kastélyépület. Közepén az impozáns - rendkívül leromlott állapotban lévő - épület, előtte gróf Batthyány Lajos emlékműve, egy olyan fa maradványaival, amiről kora alapján valóban elhíhető, hogy az egykori szomorú sorsú miniszterelnök idejében ültették. A parkban az egészségügyi faselejtezés nyomai láthatóak, sajnos a fapótlás viszont elmaradt. Ennek ellenére rendkívül szép, öreg állományú parkerdő található, elegendő, részben arborétumokba illő idegenhonos fajokkal. Néhány igazán szép öreg tölgy is van az állományban, ennek megfelelően a terület énekesmadár faunája jelentős.

2. A TERÜLET ÁLTALÁNOS FELMÉRÉSE

2.1. Megtalálható még a védettség indoka a területen? - Igen

Szükség esetén részletezés, "Nem/Részben" válasz esetén indoklás:

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

2.2. Milyen élőhelyek mozaikok borítják a területet és milyen arányban?

% Erdő

% Gyep

% Cserjés

% Vizes terület

100 % Egyéb

park

2.3. Élőhelyi besorolás ÁNÉR- szerint (<http://www.novenyzetiterkep.hu/?q=magyar/node/45>):
P6 – parkok, kastélyparkok, arborétumok, temetők

2.4. Területhasználat (kérjük, jelölje az észlelteket):

Egyéb típus:

Jellemzőik, intenzitás: A terület semmilyen használat alatt nem áll, kezeletlen, erősen degradálódott vegetáció és ódon, elhagyott épületegyüttes található.

2.5. Folyik-e természetvédelmi kezelés a területen? - Nem

Egyéb típus:

2.6. Megtalálhatóak-e az alábbi özőnfajok a területen, s milyen mennyiségben:

Akác: Sok

Selyemkóró: Nincs

Parlagfű: Sok

Magas/kanadai aranyvessző: Nincs

Japánkeserűfű: Nincs

Gyalogakác: Nincs

Bálványfa ("ecetfa"): Sok

Keskenylevelű ezüstfa: Nincs

Muflon: Nincs

Egyéb (nevezze meg):

2.7. Része a terület a Natura 2000 hálózathoz? - Nem

Egy része: %

2.8. Érintkezik a terület más természetes élőhelyekkel? - Nem

2.9. Ha igen, milyen típusú élőhellyel?

2.10. Érintkezik a terület más természetvédelmi oltalmat élvező területtel? (pl. Natura 2000, országos védettség, ex lege) - Nem

2.11. Ha igen, milyen természetvédelmi oltalmat élvező területtel? -

2.12. Van védettséget jelző tábla a területen? - Nem

Darabszám:

Állapotuk:

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

2.13. Vannak vadgazdálkodási létesítmények a területen?

Magasles: db

Vadettető: db

Szóró: db

Egyéb (név és db):

Nincs

3. Védett és fokozottan védett, ill. Natura 2000-es növényfajok és számolt vagy becsült mennyiségük felsorolása

(a becslés lehet tőszámra, vagy területnagyságra vonatkoztatott, fokozottan védett faj esetében pontos tőszámot kell megadni)

4. Védett és fokozottan védett, ill. Natura 2000-es állatfajok és számolt vagy becsült mennyiségük

(fokozottan védett fajoknál pontos állomány nagyságot kell megadni)

Védett állatfajok: szarvasbogár (*Lucanus cervus*) atalanta lepke (*Vanessa atalanta*) kis rókalepke (*Aglais urticae*) fürge gyík (*Lacerta agilis*) vöröshasú unka (*Bombina bombina*) hyla arborea (zöld levelibéka) *Dryocopus martius* - fekete harkály: alkalmi előforduló *Lanius collurio* - tövisszúró gébics: terület költőfaja 2-3 pár *Accipiter nisus* - karvaly: rendszeresen előfordul a területen, alkalmi költő *Columba palumbus* - örvös galamb: rendszeres költőfaj *Streptopelia decaocto* - balkáni gerle: rendszeres költőfaj *Tyto alba* - gyöngybagoly: rendszeresen előfordul a kastélypadlásra nem sikerült feljutnunk, költése valószínűsíthető *Strix aluco* - macskabagoly: költőfaj *Asio otus* - erdei fülesbagoly: rendszeresen előfordul *Galerida cristata* - búbospacsirta: rendszeres költőfaj *Delichon urbica* - molnárfecske: rendszeres költőfaj *Motacilla alba* - barázdabillegető: rendszeres költőfaj *Troglodytes troglodytes* - ökörszem: rendszeresen előfordul *Erithacus rubecula* - vörösbecg: rendszeres költőfaj *Luscinia megarhynchos* - fülemüle: rendszeresen hallható *Phoenicurus ochruros* - házi rozsdafarkú: rendszeres költőfaj *Turdus merula* - fekete rigó: rendszeres költőfaj *Turdus pilaris* - fenyőrigó: nagyobb számú téli vendég *Sylvia atricapilla* - barátposzáta: rendszeres költőfaj *Phylloscopus collybita* - csilpcsalpüzike: rendszeresen hallható *Muscicapa striata* - szürke légykapó: rendszeresen előforduló *Aegithalos caudatus* - őszapó: rendszeresen előforduló, költőfaj *Parus caeruleus* - kék cinege: rendszeresen előforduló, költőfaj *Oriolus oriolus* - sárgarigó: rendszeresen előforduló *Corvus monedula* - csóka: költőfaj *Corvus frugilegus* - vetési varjú: rendszeres téli vendég *Sturnus vulgaris* - seregély: rendszeresen előforduló költőfaj *Fringilla coelebs* - erdei pinty: rendszeresen előforduló költőfaj *Fringilla montifringilla* - fenyőpinty: rendszeres téli vendég *Serinus serinus* - csicsörke: : rendszeresen előforduló faj *Carduelis chloris* - zöldike: rendszeresen előforduló költőfaj *Carduelis carduelis* - tengelic: rendszeresen előforduló költőfaj *Pyrrhula pyrrhula* - süvöltő: rendszeres téli vendég *Coccothraustes coccothraustes* - meggyvágó: rendszeresen előforduló faj *Erinaceus europaeus* - keleti sün

5. Egyéb észrevétel

A kastély és kastélypark egymással harmóniában lévő tetszetős, impozáns terület, méltatlanul elhanyagolva. Műemlék épület hányatott sorsú volt, és az idő kedvezőtlen eredményekkel volt hatással fennmaradási esélyeire. A Batthyány-Geist-vadászkastély 1850 körül épült Ybl Miklós és Pollack Ágoston tervei szerint romantikus stílusban. Parkjában található a legidősebb kondorosi fák, köztük a legendás Batthyány-fa, amelyet 1848-ban az első magyar miniszterelnök, gróf Batthyány Lajos ültetett a hagyomány szerint. Szintén a parkban épült 1864-ben a kupolás római katolikus kápolna Ybl Miklós tervei szerint neoreneszánsz stílusban, ez jelenleg is felújítás alatt áll. Alatta családi kriptát alakítottak ki, ez az egyedüli védett, javuló állapotban lévő épület. A kastély jelentős része leromló állapotú, nem zárt, sajnos a lopás, jogtalan eltulajdonlás kockázata jelentős. Elsőként a terület védelmét lenne szükséges megoldani. Nagyon fontos lenne a természetvédelem és műemlékvédelem együttműködésének megteremtése, ennek az értékes parknak és kastélynak a megőrzésére, mert az enyészet alapvetően - együtt a kettőt veszélyezteti, és páratlan érték tűnhet el. A park jelentőségét növeli, hogy a környezetében nagy táblás intenzív mezőgazdaság van jelen, így akár ökológiai lépegetőkőként, akár élőhelymenedékként érdemi hatású megőrzése. A park és környezetének faunisztikai feltárása minden bizonnyal emlősfajok tekintetében hozhat érdekességeket akár kis rovarrevők, akár denevérek tekintetében.